

Китоби Дониёл — Рақами Ҳафтоду Як

*Гобелени пешгуёна: ошкор сохтани чор зиштии боби ҳаштуми
Ҳизқиёл ва аҳамияти онҳо дар давраи муосир*

Jeff Pippenger

2024-02-04

Чаҳор зиштие, ки дар боби ҳаштуми Ҳизқиёл зикр шудаанд, чаҳор насли Исроили муосирро ифода менамоянд, ва оғози Исроили муосир бо оғози Исроили қадим намунавор пешнамой гардида буд. Ҳар дуи он таърихҳои оғозин ба анҷоми Исроили муосир ҳангоми қарори наздикояндаи қонуни якшанбе шаҳодат медиҳанд. Ба ҳар ду оғози Исроил — ҳам Исроили қадимии асли ва ҳам Исроили муосири рӯхонӣ — таърихи ибтидоии подшоҳии шимолии Исроил, ҳангоме ки он аз Яҳудо ҷудо шуд, шаҳодат медиҳад.

Ҳангоме ки Исроили қадим гӯсолаи тиллоиро барпо кард, онҳо наваз Миср, дар иҷрои нубуввате ки муайян мекард Худо онҳоро салтанате хоҳад гардонид, берун омада буданд. Қиссаи Ёробъом, нахустин подшоҳи салтанати шимолии Исроил, маҳз ҳамин хусусиятҳоро дар бар мегирад. Ёробъом аз ҳашми Сулаймон ба Миср гурехта буд. Ба воситаи пайғамбар Аҳия ба ӯ ваъдаи нубувватӣ дода шуда буд, ки бар даҳ аз дувоздаҳ қабिला подшоҳ гардонида хоҳад шуд. Пеш аз он ки он нубувват иҷро гардад, Ёробъом ба Миср мегурехт, то миёни худ ва Сулаймон фосилае гузорад, то замоне ки Сулаймон мурд.

Ва дар он замон воқеъ шуд, ки чун Ёробъом аз Уршалим берун мерафт, набӣ Аҳиё-и Шилӯнӣ ӯро дар роҳ ёфт; ва ӯ худро бо ҷомаи наваз пӯшида буд; ва он ду дар саҳро танҳо буданд. Ва Аҳиё ҷомаи навазро, ки бар ӯ буд, гирифта, онро ба дувоздаҳ порча дарид. Ва ба Ёробъом гуфт: «Барои худ даҳ порча бигир; зеро Худованд, Худои Исроил, чунин мегӯяд: инак, Ман подшоҳиро аз дасти Сулаймон медарам ва даҳ сибтро ба ту хоҳам дод. (Аммо ба хотири банди Ман Довуд ва ба хотири Уршалим, он шаҳре ки Ман аз миёни ҳамаи сибтҳои Исроил баргузидаам, як сибт барои ӯ хоҳад монд.) Зеро ки онҳо Маро тарк карданд ва Ашторет, олиҳаи сидӯниён, Камӯш, худои мӯобиён, ва Милком, худои банӣ-Аммӯнро парастиданд, ва дар роҳҳои Ман роҳ напаймуданд, то он чиро, ки дар назари Ман дуруст аст, ба ҷо оваранд ва фароизи Маро ва аҳкоми Маро нигоҳ доранд, чунон ки падараш Довуд мекард. Валекин Ман тамоми подшоҳиро аз дасти ӯ нахоҳам гирифт, балки ӯро барои тамоми рӯзҳои умраш ба хотири банди Ман Довуд, ки ӯро баргузидам, мир хоҳам гардонид, зеро ки ӯ аҳкоми Маро ва фароизи Маро нигоҳ дошт. Аммо подшоҳиро аз дасти писараш хоҳам гирифт ва онро ба ту хоҳам дод, яъне даҳ сибтро. Ва ба писараш як сибт хоҳам дод, то ки банди Ман Довуд ҳамеша пеши Ман дар Уршалим, он шаҳре ки Ман баргузидаам, то номи Худо дар он ҷо бинамоям, ҷароғе дошта бошад.»

Ва Ман туро хоҳам гирифт, ва ту бар ҳар он ҷи ҷонат орзу мекунад, подшоҳӣ хоҳӣ ронд, ва бар Исроил подшоҳ хоҳӣ буд. Ва чунин хоҳад шуд, ки агар ба ҳар он ҷи Ман ба ту амр мекунам, гӯш диҳӣ, ва дар роҳҳои Ман биравӣ, ва он чиро, ки дар назари Ман рост аст, ба ҷо оварӣ, то ки фароизи Ман ва аҳкоми Маро нигоҳ дорӣ, чунон ки банди Ман

Довуд мекард, пас Ман бо ту хоҳам буд, ва барои ту хонадони устувор хоҳам бино кард, чунон ки барои Довуд бино кардам, ва Исроилро ба ту хоҳам дод. Ва барои ин насли Довудро ба азоб хоҳам андохт, лекин на то абад. Бинобар ин Сулаймон қасд кард, ки Ёробъомро бидушад. Ва Ёробъом бархоста, ба Миср, назди Шишак, подшоҳи Миср, гурехт; ва то вафоти Сулаймон дар Миср буд. Ва бақияи аъмоли Сулаймон, ва ҳар он чӣ ӯ кард, ва ҳикмати ӯ, магар дар китоби аъмоли Сулаймон навишта нашудааст? Ва замоне ки Сулаймон дар Уршалим бар тамоми Исроил подшоҳӣ ронд, чиҳил сол буд. Ва Сулаймон бо падарони худ оромид, ва дар шаҳри падари худ Довуд дафн карда шуд; ва писараш Раҳабъом ба ҷои ӯ подшоҳӣ кард. 3 Подшоҳон 11:28–43.

Бо марги подшоҳ Сулаймон, подшоҳӣ бояд тақсим мегардид ва Ёробъом бар даҳ қабилани шимоли подшоҳ мешуд, ва писари Сулаймон, Раҳабъом, бояд дар Ерусалим подшоҳӣ мекард. Пеш аз он ки ҷудо шудани қабिलाҳо ба амал ояд, лозим буд, ки Ёробъом аз Миср берун ояд.

Ва Рӯҳабъом ба Шакем рафт, зеро тамоми Исроил ба Шакем омада буданд, то ӯро подшоҳ гардонанд. Ва чунин воқеъ шуд, ки чун Ёробъом ибни Набот, ки ханӯз дар Миср буд, аз ин хабар ёфт, (зеро ӯ аз ҳузури подшоҳ Сулаймон гурехта буд, ва Ёробъом дар Миср иқомат дошт;) пас фиристода, ӯро даъват карданд. Ва Ёробъом ва тамоми ҷамоати Исроил омада, ба Рӯҳабъом сухан гуфта, гуфтанд: «Падари ту юғи моро гарон кард; акнун, бинобар ин, хизмати саҳти падари ту ва юғи гаронеро, ки бар мо ниҳод, сабуктар гардон, ва мо тӯро хизмат хоҳем кард». Ва ӯ ба онҳо гуфт: «То се рӯз биравед, ва баъд назди ман боз оед». Ва қавм рафтанд. 3 Подшоҳон 12:1–5.

Қиссаи он ки чӣ гуна Раҳабъом дар давоми се рӯз аблаҳона амал кард, гуноҳро бар раддияи аблаҳонаи ӯ нисбат ба машварати пирон мениҳад; аммо ҷудошавии сибтҳо пешгӯӣ шуда буд, бинобар ин он ба ҳар сурат ба вуқӯъ меомад. Дар ин ҷо барои мақолаи оянда қобили зикр аст, ки ҷараёни ҷудошавӣ ба таври мушаххас ҳамчун се рӯз муайян карда шудааст. Дар таърихи Миллеритҳо он ду подшоҳӣ боз як подшоҳӣ мегарданд, ва хангоме ки сибтҳои шимоли ва ҷанубӣ дар ҷараёни таърихи Миллеритҳо як подшоҳӣ мешаванд, яъне дар он давраи замоне ки се фариштаи Ваҳй боби чордахум фаро мерасанд. Он се фаришта дар таърихи Миллеритҳо ба василаи се рӯзи қарори Раҳабъом намунавор нишон дода шуда буданд. Он чиҳилу шаш сола ки се фаришта аз 1798 то 1844 фаро расиданд, ҳамчунин ҳамон се рӯзи рамзӣ буданд, ки Масеҳ дар Юҳанно боби ду гуфта буд, барои Ӯ зарур хоҳад буд то маъбади вайроншударо барҳезонад, аммо он қисми ин таҳқиқ барои мақолаи оянда аст.

Вақте ки Раҳабъом дар анҷоми се рӯз ҳукми аблаҳонаи худро эълон кард, подшоҳиҳо ҷудо шуданд.

Пас, вақте ки тамоми Исроил диданд, ки подшоҳ ба онҳо гӯш надод, қавм ба подшоҳ ҷавоб дода, гуфтанд: «Моро дар Довуд чӣ насиб аст? Ва дар писари Йисой моро чӣ меросе ҳаст? Ба хаймаҳои худ, эй Исроил! Акнун хонаи худро худат нигоҳ дор, эй Довуд». Ва Исроил ба хаймаҳои худ рафт. Аммо бар фарзандони Исроил, ки дар шаҳрҳои Яхудо сокин буданд, Раҳабъом подшоҳӣ мекард. Он гоҳ подшоҳ Раҳабъом Адуромро, ки бар хироч таъйин шуда буд, фиристод; ва тамоми Исроил ӯро сангсор

карданд, ва ӯ мурд. Бинобар ин, подшоҳ Раҳабъом шитоб кард, то бар аробаи худ савор шуда, ба Ерусалим бигурезад. Ҳамин тавр, Исроил то ба имрӯз бар хонадони Довуд исён кардааст. Ва чунин воқеъ шуд, ки чун тамоми Исроил шуниданд, ки Ёробъом боз омадааст, фиристода, ӯро ба маҷлис даъват карданд ва ӯро бар тамоми Исроил подшоҳ гардониданд; ва касе набуд, ки аз хонадони Довуд пайравӣ кунад, ғайр аз сибти Яхудо танҳо. 3 Подшоҳон 12:16–20.

Пешгӯй дар бораи он ки ба Ёробъом подшоҳӣ дода хоҳад шуд, ба амал омада буд, ва он дар замоне ба амал омад, ки ӯ аз Миср берун омада буд. Аз он ки муқаддасгоҳи Худо дар шаҳри Ерусалим — шаҳре ки Худо онро барои гузоштани номи Худ баргузида буд, — қарор дошт, Ёробъом аз рашк бархоста, ба тақлид кардани муқаддасгоҳ, коҳинон ва хизмати ибодате пардохт, ки муқаррар шуда буд фақат дар Ерусалим анҷом дода шавад. Кори Ёробъом дар барпо кардани низоми қалбакии ибодат дар миёни даҳ сибти шимолӣ, мувозии мустақими исёни Ҳорун ва гӯсолаи тиллоӣ мебошад, ва бинобар ин шоҳиди дигаре фароҳам меоварад, на танҳо дар бораи қонуни якшанбеи ба зудӣ оянда, балки ҳамчунин дар бораи исёни соли 1863.

Ва Ёробъом дар дили худ гуфт: «Акнун салтанат ба хонадони Довуд боз хоҳад гашт: агар ин қавм барои қурбонӣ кардан ба хонаи Худованд дар Уршалим бароянд, он гоҳ дили ин қавм боз ба ҷониби оғои худ, яъне Реҳабъом, подшоҳи Яхудо, хоҳад гашт; ва маро хоҳанд кушт ва боз назди Реҳабъом, подшоҳи Яхудо, хоҳанд рафт». Бинобар ин подшоҳ машварат карда, ду гӯсолаи тилло сохт ва ба онҳо гуфт: «Барои шумо ба Уршалим баромадан бисёр аст; инак худоёни ту, эй Исроил, ки туро аз замини Миср берун оварданд». Ва яқеашро дар Байт-Ил гузошт, ва дигареро дар Дон монд. Ва ин кор гуноҳ гардид, зеро қавм барои сачда кардан назди яқе, ҳатто то Дон, мерафтанд. Ва ӯ хонаи баландиро бино кард ва аз пасттарин табақаи қавм коҳинон таъин намуд, ки аз писарони Левӣ набуданд. Ва Ёробъом дар моҳи ҳаштум, дар рӯзи понздаҳуми моҳ, монанди идие ки дар Яхудо буд, ид муқаррар кард; ва бар қурбонгоҳ қурбонӣ овард. Ҳамин тавр ӯ дар Байт-Ил амал кард, ба гӯсолаҳо, ки сохта буд, қурбонӣ намуда; ва дар Байт-Ил коҳинони баландихоро, ки сохта буд, барпо кард. Пас ӯ дар рӯзи понздаҳуми моҳи ҳаштум, яъне дар он моҳе ки аз дили худ ихтироъ карда буд, бар қурбонгоҳе ки дар Байт-Ил сохта буд, қурбонӣ овард; ва барои банӣ-Исроил ид муқаррар намуд; ва бар қурбонгоҳ қурбонӣ оварда, бухур сӯзонид. 3 Подшоҳон 12:26–33.

Исёни Ёробъом ҳатти дигари ҳақиқатро фароҳам меоварад, то бар исёни Ҳорун, исёни шоҳи протестантӣ дар соли 1863 ва исёни шоҳи ҷумҳурихоҳ ҳангоми қонуни наздики якшанбе татбиқ карда шавад, ва бо ин амал шаҳодати нубувватиро васеътар мегардонад. Дар исёни гӯсолаи тиллоии Ҳорун, Худованд усули таъйиншудаи интихоби коҳинонро тағйир дод.

Пеш аз исён, нахустзодаи ҳар қабила бояд қисми коҳинон мегашт. Аммо дар исёни гӯсолаи тиллоии Ҳорун, танҳо қабилаи Левӣ бо Мусо истод. Ба ҳамин сабаб, Худо тартиби муқарраргардидаи таъйини мардумро барои коҳинон дигар кард, ва аз он вақт ба баъд танҳо хонадони Левӣ таркиби коҳинонро ташкил меод.

Ва чун Мусо дид, ки қавм урён шудааст, зеро Ҳорун онҳоро барои расвоии онҳо дар миёни душманонашон урён карда буд, пас Мусо дар дарвозаи урдугоҳ истода, гуфт: «Ҳар кӣ чониби Худованд аст, назди ман биёяд». Ва ҳамаи писарони Левӣ назди ӯ чамъ шуданд. Ва ӯ ба онҳо гуфт: «Худованд Худои Исроил чунин мегӯяд: “Ҳар кас шамшери худро бар паҳлуи худ бибандад ва аз дарвоза то дарвоза дар тамоми урдугоҳ бигзарад, ва ҳар кас бародари худро, ва ҳар кас ёри худро, ва ҳар кас ҳамсоияи худро бидушад”». Ва банӣ-Левӣ мувофиқи каломи Мусо амал карданд; ва дар он рӯз аз қавм тақрибан се ҳазор мард кушта шуданд. Хуруҷ 32:25–28.

Еровъом амале Худоро, ки дар исёни Ҳорун ба амал оварда буд, тақлид кард, ҳангоме ки Худо аз қабилаи Левӣ коҳиноти навро барпо намуда буд; зеро Еровъом «аз пасттарин қавм коҳинҳо таъйин кард, ки аз писарони Левӣ набуданд». Исёне, ки дар оғози подшоҳии даҳ қабилаи шимолӣ рух дод, ба исёни Ҳорун ва аблаҳони раққос монанд аст. Ин исён пас аз берун омадан аз Миср ба вукӯъ пайваست, дар иҷрои пешгӯие, ки ваъда меод подшоҳие барпо хоҳад шуд. Дар ҳар ду маврид коҳиноти наво барпо гардид, ки ин тағйире аз тартиби пешини интиҳоби коҳинон буд.

исёни Ҳоруни гӯсолаи тиллоӣ тақрор гардид, аммо онро Ёровъом дучанд кард, зеро вай ду гӯсолаи тиллоӣ сохт ва онҳоро дар ду шаҳр ҷойгир намуд. Шаҳри Дон давлатсозиро намояндагӣ мекунад, зеро Дон маънои «доварӣ кардан»-ро дорад, ва шаҳри Байт-Ил калисосозиро намояндагӣ мекунад, зеро Байт-Ил маънои «хонаи Худо»-ро дорад. Гӯсолаҳои тиллоӣ ҳамон рамзшиносиро доштанд, ки гӯсолаи Ҳорун дошт, аммо бо шаҳодати иловагии иттиҳоди Калисо ва Давлат, чунон ки он бо ин ду шаҳр намояндагӣ мешавад. Гӯсолаи олитарин шакли қурбонии бутпарастона буд ва бинобар ин қурбонии қалбакии Масеҳро намояндагӣ мекунад. Тиллои рамзи Бобил аст, ва гӯсолаи сурати ҳайвон буд. Ҳамон тавре ки Ҳорун рӯзи бардурӯғи ибодатро таъйин кард, Ёровъом низ идро таъйин намуд ва итминон ҳосил кард, ки санаи он ид бо вақти ибодати ҳақиқӣ дар Ерусалим мувофиқат накунад.

Ҳамаи унсурҳои қонуни наздикомадаи рӯзи якшанбе дар шаҳодати исёни Ёровъом таҷассум ёфтаанд: қурбонии козиб (гӯсола), Масеҳи козиб (қурбонгоҳ), сурати ҳайвон (иттиҳоди Калисо ва Давлат), рӯзи козиби ибодат (якшанбе) ва коҳиноти тақаллубӣ.

Оғози Исроили қадим, оғози даҳ сибти шимолӣ ҳамчун подшоҳӣ, ва оғози адвентизм ҳама дорои ҳамон унсурҳои пешгӯёна мебошанд, ва онҳо якҷоя унсурҳои пешгӯёнаи қонуни якшанбееро, ки ба зудӣ меояд, муайян месозанд. Исроили қадим аз бандагии Миср берун омада буд, Ёровъом аз Миср берун омад, ки ба он ҷо барои гурехтан аз таъқиби Сулаймон паноҳ бурда буд, ва адвентизми миллерӣ тоза аз бандагии папагӣ берун омада буд.

Коҳиноти Левӣ дар замони шӯриши Ҳорун барқарор гардид, коҳиноти сохтаи бардурӯғи пасттарин аз миёни одамон дар шаҳодати Ёровъом барпо карда шуд, ва ҳангоме ки Худованд бо адвентизми миллеритӣ аҳд баст, мувофиқи гуфтаи Петрус, миллеритҳо «насли баргузида, коҳиноти подшоҳона, халқи муқаддас, қавми ҳосе» буданд, «то фазилатҳои Ёро эълон намоед, ки шуморо аз зулмот ба нури аҷоибӣ Худ хондааст.» Нуре, ки миллеритҳо ба сӯи он хонда шуда буданд, нури ҷавоҳироти Миллер буд, ки бар ду лавҳаи Ҳабаққуқ тасвир ёфта буд ва дар таърихи шӯриши Ҳорун бо ду лавҳаи Даҳ Аҳком намунавор пешақӣ нишон

дода шуда буд. Зулмоте, ки онҳо аз он берун хонда шуда буданд, асрҳои торики ҳукмронии папагӣ буд, ки бо торикии асорати Миср намунавор нишон дода шуда буд.

Вақте ки Масеҳ маъбадери, ки аз ҷониби ҳам бутпарастӣ ва ҳам папизм поймол шуда буд, барпо намуд, ӯ инро дар давоми чихилу шаш сол, аз 1798 то 1844, анҷом дод. Вақте ки ӯ маъбадро барпо карда буд, он гоҳ, ҳамчун Фиристодаи Аҳд, ӯ ногаҳон ба маъбади Худ омад, дар 22 октябри 1844, зеро ӯ маъбадери, ки поймол ва вайрон карда шуда буд, барпо намуда буд, ва ҳамчунин коҳинонери, ки бо сибти Левӣ намояндагӣ мешуданд, пок гардонид.

Лекин кист метавонад рӯзи омадани ӯро тоқат оварад? Ва кист метавонад ҳангоми зуҳури ӯ биистад? Зеро ӯ мисли оташи гудозанда аст, ва мисли собуни шӯяндагон. Ва ӯ нишаста, ҳамчун гудозанда ва поккунандаи нукра амал хоҳад кард; ва ӯ писарони Левиро пок хоҳад кард, ва онҳоро мисли тилло ва нукра тоза хоҳад намуд, то ки барои Худованд қурбонӣ дар адолат биёранд. Он гоҳ қурбонии Яхудо ва Ерусалим назди Худованд писандида хоҳад буд, чунон ки дар рӯзҳои қадим ва мисли солҳои пешин. Малоқӣ 3:2–4.

22 октябри соли 1844 Масеҳ ногаҳон ба маъбади Худ омад ва бо қавме, ки аз ҷониби коҳиноти Левизода намояндагӣ мешуданд, ба аҳд даромад; вале то соли 1863 онҳо исёни Ҳорунро такрор карданд, ва коҳиноти Миллерӣ ба коҳиноти Лоадикия гузашт, чунон ки инро коҳиноти Ёробъом аз пасттарин мардон ва аҳмакони рақсқунандаи Ҳорун намояндагӣ мекунанд. Бо вучуди ин, шаҳодати исёни Ёробъом шаҳодати бузургтаре аз исёни соли 1863 дорад. Вақте ки Ёробъом низоми бардурӯғи парастии худро барпо кард, пайғамбаре аз Уршалим фиристода шуд, то исёни Ёробъомро мазаммат намояд, чунон ки ин ба василаи он намуна шудааст, ки адвентизми Миллерӣ ба қабул кардани шанбеи Даҳ Аҳком ҳамчун рӯзи оромӣ роҳнамоӣ карда шуд.

Ҳангоме ки адвентизм нури фариштаи сеюм ва муқаддасро пазируфт, онҳо барои он протестантоне, ки нури афзояндаи кушода шудани мӯҳрҳоро, ки дар вақти охир дар соли 1798 оғоз ёфт, рад карда буданд, сарзанише гардиданд. Ҳамон тавре ки Исроили қадим дар асорати мисрии худ шанберо фаромӯш карда буд, калисо дар биёбон низ то замоне ки соли 1798 фаро расид, шанберо фаромӯш карда буд. Нури афзояндаи паёми соати доварӣ, ки аз ҷониби миллеритҳо оварда шуд, дар ниҳоят ба муқаддасгоҳ ва ба шарияти Худо роҳ бурд.

Он нур 22 октябри соли 1844 расид ва сарзаниши ибодати козибро ба онҳое ифода мекард, ки даъват шуда буданд, то комилан аз таълимоти ботили католикият берун оянд. Парастии офтоб нишони ҳокимияти католикият бар калисоҳоест, ки ба оғӯши ӯ бозгаштанд. Он сарзаниш дар маросими оғози низоми козиби ибодати Ёробъом муаррифӣ шудааст.

Ва Ёробъом дар моҳи ҳаштум, дар рӯзи понздаҳуми моҳ, чашне барпо кард, монанди он чашне ки дар Яхудо буд, ва бар қурбонгоҳ қурбонӣ тақдим намуд. Ҳамин тавр ӯ дар Байт-Ил амал кард, барои гӯсолаҳое ки сохта буд қурбонӣ намуда; ва дар Байт-Ил коҳинони баландихоеро, ки сохта буд, қарор дод. Пас, дар рӯзи понздаҳуми моҳи ҳаштум, яъне дар ҳамон моҳе ки аз дили худ ихтироъ карда буд, бар он қурбонгоҳе ки

дар Байт-Ил сохта буд, қурбонӣ тақдим намуд; ва барои банӣ-Исроил чашне муқаррар кард; ва бар қурбонгоҳ баромада, бухур сӯзонид. Ва инак, марди Худо ба каломи Худованд аз Яхудо ба Байт-Ил омад; ва Еробъом назди қурбонгоҳ истода буд, то бухур бисӯзонад. Ва ӯ бар зидди қурбонгоҳ ба каломи Худованд нидо карда, гуфт: «Эй қурбонгоҳ, эй қурбонгоҳ, Худованд чунин мегӯяд: инак, ба хонадони Довуд писаре таваллуд хоҳад шуд, ки номаш Йӯшиё хоҳад буд; ва ӯ бар ту қоҳинони баландихоро, ки бар ту бухур месӯзонанд, қурбон хоҳад кард, ва устухонҳои одамон бар ту сӯхта хоҳанд шуд». Ва дар ҳамон рӯз аломате дод ва гуфт: «Ин аст аломате ки Худованд гуфтааст: инак, қурбонгоҳ шикаста хоҳад шуд, ва хокистаре ки бар он аст, рехта хоҳад шуд». Ва чунин воқеъ шуд, ки чун подшоҳ Еробъом сухани марди Худоро, ки бар зидди қурбонгоҳ дар Байт-Ил нидо карда буд, шунид, дасти худро аз назди қурбонгоҳ дароз карда, гуфт: «Ҷро бигиред».

Ва дасти ӯ, ки ба сӯйи вай дароз карда буд, хушк шуд, ба тавре ки натавонист онро боз ба назди худ баргардонад. Қурбонгоҳ низ шикоста шуд, ва хокистар аз қурбонгоҳ рехт, мувофиқи он аломате ки марди Худо ба каломи Худованд дода буд. Ва подшоҳ ҷавоб дода, ба марди Худо гуфт: «Акнун рӯи Худованд Худои худро илтиҷо намо ва барои ман дуо бигӯ, то дасти ман боз ба ман барқарор гардад». Ва марди Худо аз Худованд илтиҷо кард, ва дасти подшоҳ боз ба ӯ барқарор шуд ва мисли пешина гардид. Ва подшоҳ ба марди Худо гуфт: «Бо ман ба хона биё ва худро қувват деҳ, ва ман ба ту муқофоте хоҳам дод». Ва марди Худо ба подшоҳ гуфт: «Агар нисфи хонаи худро ба ман бидиҳӣ ҳам, бо ту нахоҳам даромад, ва дар ин ҷо на нон хоҳам хӯрд ва на об хоҳам нӯшид; зеро ба каломи Худованд ба ман чунин амр шудааст, ки: “Нон махӯр, ва об манӯш, ва аз ҳамон роҳе ки омадаӣ, боз нагард”». Пас ӯ аз роҳи дигар рафт ва аз он роҳе ки ба Байт-Ил омада буд, барнагашт. 3 Подшоҳон 12:32–13:10.

Ҳамроҳ бо шӯриши ғӯсолаҳои тиллоӣ дар шаҳодати Ҳорун ва Ёробъом, дар шаҳодати ӯ маросими воқеии ифтитоҳи низоми бардурӯғи ибодате, ки Ёробъом муқаррар карда буд, низ дар бар гирифта шудааст. Он ифтитоҳ фарқияти байни ибодате, ки бояд дар Ерусалим анҷом дода мешуд, ва низоми сохтаи тақаллубии Ёробъомро ифода мекунад. Аз соли 1798 то 1844, Худованд қавми Худро аз зулмоти ҳукмронии папагӣ ба нури аҷоиби нубувватӣ, ки бо се ғариштаи Ваҳйи боби чордах ифода ёфтааст, берун овард. Қалисоҳои протестантӣ он нурро рад карданд ва бо ҳамин амал дар соли 1844 духтарони католикият гардиданд.

Парастии Ёробъом низоми парастии католикиро ба таври намунавӣ ифода мекард, ва дар саргузашти ӯ подшоҳии шимолии Исроил он низоми қозиби католикизмро намоёндагӣ мекунад, ки протестантҳои таърихи миллериғӣ интиҳоб карданд, ки дар он боқӣ бимонанд. Рамзи он низом парастии офтоб аст.

Боқираҳои амин ва хирадманд, ки 22 октябри соли 1844 ба Қудси Ақдас даромаданд, маломате буданд бар протестантоне, ки тоза ба таъсири католикизм бозгашта, духтарони Рум гардиданд. Дар оғози низоми қалбакии ибодати Ёробъом, пайғамбаре аз Яхудо омад ва Ёробъомро сарзаниш намуд; ҳамин тавр ӯ рамзи боқираҳои амин гардид, ки ба Қудси Ақдас даромаданд ва ба шинохтани шариати Худо хидоят ёфтанд. Ҳикояи он пайғамбар ва сарзаниши ӯ ба Ёробъом, ҳангоми баррасии исёни соли 1863, бисёр омӯзанда аст; вале ин

ҳикоя бояд мунтазир бимонад, то анҷоме ҳамроҳ бо оғозе гузошта шавад.

Оғозҳои Исроили қадим, подшоҳии Ёробъом ва Исроили муосир ҳама ба ҳам мутобиқат мекунад ва яқоя се шоҳидро дар бораи анҷоми ҳайвони заминии Ваҳй боби сездах, дар қонуни якшанбеи ба зудӣ оянда, фароҳам меоранд. Содиқони адвентизми миллерӣ дар 22 октябри соли 1844 шоҳи ҳақиқии протестантии ҳайвони заминӣ гардиданд, ва инро дар таърихе ба ҷо оварданд, ки дар соли 1798, дар вақти охир, оғоз ёфта буд. Соли 1798 оғози подшоҳии шашуми нубуввати Китоби Муқаддас буд, яъне Иёлоти Муттаҳида, ва низ барқароршавии шоҳи ҳақиқии протестантии адвентизм дар Иёлоти Муттаҳида. Дар он таърихи оғозиён таърихи анҷоми Иёлоти Муттаҳида намояндагӣ мешавад, зеро Исо ҳамеша анҷоми чизеро бо оғози он тасвир менамояд.

Се шоҳиди ибтидоии Исроили қадим, муосир ва Исроили Ёробъом анҷоми ҳайвони заминро нишон медиҳанд, аммо ҳамчунин анҷоми дигаре низ ҳаст, ки бояд пеш аз баён кардани шаҳодати он набӣ, ки аз Яҳудо омад ва Ёробъомро сарзаниш намуд, ба ҷои худ гузошта шавад. Таърихи анҷомие, ки бояд дохил карда шавад, анҷоми подшоҳии шимолӣ ва ҷанубии Исроил аст, чунон ки онро набӣ Ҳизқиёл намояндагӣ мекунад.

Фаромӯш набояд кард, ки он чи ҳоло мо баён мекунем, ин аст, ки исёни соли 1863 бо нахустин зишти боби ҳаштуми Ҳизқиёл, ки сурати рашк буд, тамғагузорӣ шудааст. Вақте ки мо ба анҷоми подшоҳии шимолӣ ва ҷанубӣ, чунон ки Ҳизқиёл онҳоро намояндагӣ мекунад, мурочиат намоем, барои тасдиқ кардани он ки исёни соли 1863 бо исёни Ҳорун ва Ёробъом ба тасвир оварда шудааст ва он оғози насли аввали чор насли Адвентизми Лоудиқиёро муайян мекунад, беш аз кофӣ далел хоҷем дошт.

Мо ин таҳқиқро дар мақолаи оянда идома хоҷем дод.

Ва каломии Худованд бори дигар бар ман нозил шуда, гуфт: «Ва ту, эй писари одам, як чӯб бигир ва бар он бинавис: “Барои Яҳудо ва барои банӣ-Исроил, ҳамроҳони ӯ”; сипас чӯби дигаре бигир ва бар он бинавис: “Барои Юсуф, чӯби Эфроим, ва барои тамоми хонадони Исроил, ҳамроҳони ӯ”. Ва онҳоро яке бо дигаре ба як чӯб пайваست намо; ва онҳо дар дасти ту як хоҳанд шуд. Ва ҳангоме ки банӣ-қавми ту ба ту сухан ронда, гӯянд: “Оё ба мо намефаҳмонӣ, ки инҳо чӣ маъно доранд?” ба онҳо бигӯ: “Худованд Худо чунин мегӯяд: инак, Ман чӯби Юсуфро, ки дар дасти Эфроим аст, ва сибтҳои Исроилро, ки ҳамроҳони ӯянд, хоҳам гирифт, ва онҳоро бо ӯ, яъне бо чӯби Яҳудо, якҷо хоҳам кард, ва онҳоро як чӯб хоҳам гардонид, ва онҳо дар дасти Ман як хоҳанд шуд”. Ва чӯбҳое ки бар онҳо менависӣ, дар дасти ту пеши чашмони онҳо хоҳанд буд. Ва ба онҳо бигӯ: “Худованд Худо чунин мегӯяд: инак, Ман банӣ-Исроилро аз миёни халқҳо, ба ҳар ҷое ки рафтаанд, хоҳам гирифт, ва онҳоро аз ҳар тараф ҷамъ хоҳам овард, ва онҳоро ба замини худашон хоҳам овард;”

Ва онҳоро дар он замин, бар кӯҳҳои Исроил, як халқ хоҳам гардонид; ва як подшоҳ бар ҳамаи онҳо подшоҳ хоҳад буд; ва онҳо дигар ҳеҷ гоҳ ду халқ нахоҳанд буд, ва дигар аслан ба ду салтанат тақсим нахоҳанд шуд. Ва дигар худро бо бутҳои худ, ва бо чизҳои зишти худ, ва бо ҳеҷ яке аз гуноҳҳои худ нопок нахоҳанд кард; балки онҳоро аз ҳамаи

чойҳои иқомати онҳо, ки дар онҳо гуноҳ кардаанд, раҳо хоҳам кард, ва онҳоро пок хоҳам сохт; ва онҳо қавми Ман хоҳанд буд, ва Ман Худои онҳо хоҳам буд. Ва Довуд, бандаи Ман, бар онҳо подшоҳ хоҳад буд; ва ҳамаи онҳо як ҷӯпон хоҳанд дошт; ва онҳо низ аз рӯи аҳкоми Ман рафтор хоҳанд кард, ва фароизи Маро риоя намуда, онҳоро ба ҷо хоҳанд овард. Ва онҳо дар замин сокин хоҳанд шуд, ки Ман онро ба Яъқуб, бандаи Худ, додаам, он ҷо ки падарони шумо сокин будаанд; ва онҳо дар он сокин хоҳанд шуд, худи онҳо, ва фарзандони онҳо, ва фарзандони фарзандони онҳо то абад; ва Довуд, бандаи Ман, то абад мирони онҳо хоҳад буд. Ва боз бо онҳо аҳди сулҳ хоҳам баст; он барои онҳо аҳди ҷовидонӣ хоҳад буд; ва онҳоро устувор хоҳам гардонид, ва афзун хоҳам кард, ва муқаддасгоҳи Худро дар миёни онҳо то абад хоҳам гузошт. Ва хаймаи Ман низ бо онҳо хоҳад буд; оре, Ман Худои онҳо хоҳам буд, ва онҳо қавми Ман хоҳанд буд. Ва халқҳо хоҳанд донист, ки Ман, Худованд, Исроилро тақдис менамоям, ҳангоме ки муқаддасгоҳи Ман дар миёни онҳо то абад бошад. Ҳизқиёл 37:15–28.